Migrációs Körkép

2022.11.21. ‖ 47. szám

Tisztelt Olvasónk!

Megjelent Migrációs Körképünk legfrissebb száma, amely az európai és a nemzetközi migrációs trendekkel kapcsolatos híreket, aktuális eseményeket szemlézi.

EURÓPA

Továbbra is léteznek az illegális visszakísérések a horvát határon

Sara Kekuš a horvát Béketanulmányok Központ igazgatója szerint az ország schengeni csatlakozását követően az illegális visszakísérések újbóli felívelése várható. Az NGO igazgatónője elmondat, adataik szerint 2 600 illegális visszakísérési eljárás zajlott le az idei év első nyolc hónapja során.

[Euractiv]

Magyar-szerb-osztrák határvédelmi együttműködés

Orbán Viktor magyar miniszterelnök, Karl Nehammer osztrák kancellár és Alaksandar Vučić szerb elnök belgrádi csúcstalálkozójuk során megállapodtak az észak-macedón-szerb határ erőteljesebb védelméről. Az osztrák kancellár bejelentése szerint Ausztria 100 rendőrrel segíti Szerbia déli határainak védelmét.

[Ekathimerini]

Az Európai Tanács támogatja a nyugat-balkáni államokkal való erőteljesebb kooperációt

Az Európai Tanács lehetővé tette a Frontex számára, hogy tágabb értelmű kooperációs tárgyalásokat folytasson négy nyugat-balkáni állammal, Szerbiával, Albániával, Bosznia-Hercegovinával és Montenegróval. A jelenlegi tervezetek szerint az új megállapodások lehetővé teszik a Frontex számára az erőteljesebb kooperációt, valamint a jelentősebb fellépést a szervezett bűnözés ellen.

[Anadolu Agency]

Bosznia-Hercegovinában módosult az irreguláris migráció fő csapásiránya

Az elmúlt években az ország északnyugati részén fekvő Bihać és Velika Kladuša települések közelében próbáltak Horvátország felé távozni a szükséges okmányok nélkül utazó bevándorlók, azonban a hatékonyabb rendőri ellenőrzéseknek köszönhetően módosult az útvonal. Újabban egyre többen próbálkoznak keletebbre, Bosanska Gradiška közelében átkelni az Száva folyón és Horvátországba jutni. Júliusban 76 személlyel szemben intézkedtek, holott a tavalyi évben összesen nem próbálkoztak ezen a határszakaszon ennyien. Augusztusban 152, szeptemberben 503, míg októberben több mint 1 400 bevándorló illegális határátkelését akadályozta meg a helyi határrendészet az egység parancsnoka által közölt adatok alapján.

[Avaz]

20 irreguláris migránssal szemben intézkedtek a horvát folyami határrendőrök

Egy 17 fős, burundi állampolgárokból álló, gumicsónakkal a Száva határfolyón Bosznia-Hercegovinából Horvátországba tartó csoportot értek tetten illegális határátkelésen november 17-én a horvát hatóságok. A csapat egyik tagja gyermek. Ők akár legálisan is beléphettek Szerbiába, amennyiben abból az irányból érkeztek Boszniába – amely egyébként az egyik fő nyugat-balkáni migrációs csapás is –, hiszen november 20-ig a burundi állampolgárok vízummentesen utazhattak Szerbiába. Két nappal korábban ugyanazon a határszakaszon három afgán állampolgár úszva kelt át a Száván. Kabát nélkül, mezítláb vacogtak, ezért a horvát rendőrök a helyi Vöröskereszttől kértek és kaptak számukra meleg ruhát, majd foganatosították velük szemben a jogszabályok szerinti intézkedéseket.

[Index.hr]

Újabb brit-francia megállapodás a Csatornán zajló illegális migrációs folyamatok megfékezéséért

A brit parlament munkáját segítő *The House of Commons Library* november 18-án publikálta legfrissebb jelentését, amely arról szól, hogy 2014-től egészen napjainkig milyen kétoldalú megállapodások születtek illegális bevándorlás kapcsán az Egyesült Királyság és Franciaország között. A 15 oldalas dokumentum részletesen, kronologikus sorrendben taglalja az egyes megállapodások tartalmát, költségét, célját. Az együttműködés indokolt, hiszen idén eddig 38 000 ember érkezett (tavaly ez a szám kb. 23 000 volt) az Egyesült Királyságba 936 hajóval. A francia hatóságok már több mint 28 000 jogszerűtlen átkelést akadályoztak meg, illetve 1 072 hajót tartóztattak fel és semmisítettek meg. Ezzel párhuzamosan 55 szervezett bűnözői csoportot számoltak fel és több mint 500 letartóztatást hajtottak végre a francia-brit együttműködés keretében. A két fél új stratégiai célkitűzéseket és egy közös operatív tervet is felvázolt:

1. Az illegális határátlépések megfékezése és a hajók útvonalainak ellehetetlenítése a felügyeletre, felderítésre és elfogásra szánt technológiai és emberi erőforrások felhasználásával ("intelligens határ").
2. A szervezett bűnözés és az embercsempész-hálózatok felszámolása valódi közös munka révén ("ellenálló határ").
3. Az illegális határátlépési kísérletek megelőzése és megakadályozása a lehető legmesszebb menő politikai, operatív és kommunikációs tevékenységek összehangolása révén ("elrettentő határ").

[The House of Commons Library]

Megingott az ukrán menekültek meleg fogadtatása Lengyelországban

Naponta körülbelül 20 ezer ember érkezik Lengyelországban Ukrajnából. Ez a szám néha megegyezik vagy meghaladja az ellenkező irányba indulók számát. A várható hideg tél Ukrajnában áram és víz nélkül azonban egészen valószínű, hogy újabb kivándorlási hullámot indíthat el, vagy legalábbis elrettentheti az állampolgárokat a hazautazástól. Egyre erőteljesebb ugyanakkor az ukránok iránt érzett ellenszenv a lengyel lakosságban. Egyre több kimutatás bizonyítja, hogy a lengyelek számára is nehéz, közelgő tél a gazdasági válság küszöbén csökkentette a menekültek iránt érzett szolidaritást.

[The New York Times]

Lengyelország csúcstechnológiás eszközökkel szereli fel határzárát a Belarusszal közös határszakaszon
Lengyel tisztviselők november 18-án, pénteken megvizsgálták a csúcstechnológiás megfigyelőberendezések kezdeti telepítési szakaszát a belorusz határon felhúzott fizikai határzár mentén, hogy megakadályozzák több ezer migráns átjutását az Európai Unió tagállamaiba. Mariusz Kamiński lengyel belügyminiszter elmondta, hogy az 5,5 méter magas fal tizedére csökkentette az átkelési kísérleteket. A lengyel határőrség tájékoztatása szerint a 2021-es és az idei év eleji több ezerhez képest néhány tucatra csökkent a napi illegális határátlépések száma.

[AP]

Szlovákia az illegális migráció miatt elszigetelődött a schengeni övezeten belül

Szlovákia 13 éve a schengeni övezet tagja. A Csehországgal és Ausztriával közös határszakaszán több mint egy évtizede immáron akadálytalan az átkelés. Szeptember 29-én ennek ellenére Csehország és Ausztria úgy döntött, hogy visszaállítja a határellenőrzést Szlovákiával közös határszakaszán. Szlovákia eddig mintegy 4 466 irreguláris migránst állított meg a szeptember végi ellenőrzések kezdete óta. Az országba belépő irreguláris migránsok többsége saját bevallása szerint Szíriából érkezik és az Balkán-útvonalon át jutott az EU területére.

[DW]

Nehéz döntések előtt áll Szlovákia: a fiatalok továbbra is elhagyják az országot

A társadalmi-gazdasági problémák, a működésképtelen állami intézmények, az oktatási rendszer kudarcai és a társadalmi-kulturális elmaradottság az oka, hogy a szlovák fiatalok egyre nagyobb arányban vándorolnak Nyugatra. A fiatalok kivándorlása által leginkább sújtott európai országok élvonalában évtizedek óta Szlovákia az első helyezett – a tendencia pedig nem mutat lassulást. A szlovákiai hallgatók mintegy 17%-a iratkozott be külföldi egyetemekre, ami Luxemburg után a legmagasabb aránya az OECD-országok között, ahol az átlag 3% alatti. Általános konszenzus Szlovákiában, hogy a csaknem 5,5 milliós lakosságból mintegy 300-350 ezer szlovák állampolgár él külföldön, főként Ausztriában, Németországban és az Egyesült Királyságban.

[Balkan Insight]

Drasztikusan csökken Lettország lakossága

Lettország lakossága 30%-kal csökkent 1990-hez képest, 2050-re a számok azonban jóval alacsonyabbak lehetnek a mainál. Az ENSZ szerint 2050-re Európa 52 országának több mint felében csökkenni fog a népesség, köztük Olaszországban, Spanyolországban, Lengyelországban és Németországban is, ám öt államban – Bulgáriában, Lettországban, Litvániában, Szerbiában és Ukrajnában – az előrejelzések szerint több mint 20%-os lesz a csökkenés. A következő három évtizedben Lettország, amely 1990 óta már népességének közel 30%-át elvesztette, további 23,5%-ot fog veszteni. „Ez egy egzisztenciális probléma" – mondta Imants Parādnieks, a kormány demográfiai tanácsadója. „Minden nemzetnek meg kell újulnia. Lettország nem marad meg lett lakosság nélkül."

[The Guardian]

Litvánia felszólítja állampolgárait, jelentsék a gyanús külföldieket

Miután az állampolgárok segítségének köszönhetően sikeresen eltávolítottak az országból egy a Kremlhez köthető orosz állampolgárt, a litván kormány felkérte a lakosságot, hogy folytassák az együttműködést a hatóságokkal és jelentsék a gyanús külföldieket. A litván belügyminisztérium november 18-án kiadott sajtóközleményében felfedte, hogy egy S. Ivaskovszkisz nevű orosz állampolgárról, aki eddig Litvániában élt, kiderült, hogy kapcsolatban állt az orosz kormánnyal. Egy lakossági feljelentés buktatta le az orosz állampolgárt és vezette hozzá a litván hatóságokat.

[Schengenvisainfo]

Oroszország üzbég migránsokat csábít a háborús munkaerőhiány pótlására

Moszkva eltörölte a kritikus iparágakban dolgozó üzbég bevándorlók kvótáját, mivel Oroszország a mobilizációval összefüggő munkaerőhiánnyal néz szembe. November 10-én a kormány feloldotta a tavaly óta érvényben lévő kvótákat, amelyek révén szervezett migrációs programok keretében egyszerre csak 11 ezer üzbég munkavállaló dolgozhatott az építőiparban és az agráripari ágazatokban. (A kvóták nem vonatkoznak az alkalmi munkások millióira, akiket ad hoc alapon foglalkoztatnak.) A becslések szerint kétmillió üzbég dolgozik Oroszországban.

[Eurasianet]

Tádzsik bevándorlókat kényszerítettek az orosz hadsereg kötelékébe

Az oroszországi Belgorod megyében egy katonai kiképzőtáborban történt lövöldözés, amelyet állítólag két tádzsik fegyveres követett el, rávilágított azon aggodalmakra, miszerint Oroszország migráns munkavállalókat is besoroz a hadseregbe, hogy Ukrajna ellen harcoljanak. Az orosz média és a nyomozók szerint a 24 éves Ehson Aminzoda és a 23 éves Mehrob Rakhmonov október 15-én tüzet nyitott az ukrán határ közelében található kiképzőtáborban található besorozott tartalékosokra, akik közül kilencen életüket vesztették, további 15-en pedig megsebesültek. Valentyina Csupik orosz emberi jogi aktivista szerint egyre több tádzsik állampolgár keresi meg őt, akik azt állítják: az orosz hatóságok hadseregben történő szolgálásra kötelezik őket. Ha ennek nem tesznek eleget, jobb esetben hazautasítják őket, rosszabb esetben azonban még börtönbe is kerülhetnek.

[Institute for War & Peace Reporting]

Finnország jövőre kezdi meg 200 kilométer hosszú fizikai határzárának építését Oroszországgal közös határszakaszán

A jövő év elején megkezdődik a tervezett fizikai határzár építése a Finnország és Oroszország között húzódó határszakasz mentén – jelentették be a finn határőrség illetékesei, miközben az északi országban aggodalmak jelentek meg az európai biztonsági környezet megváltozása miatt. A határzár eredeti három kilométeres szakasza 2023 nyarára épülhet fel a keleti Imatra városának átkelőhelye mentén, amely végül 200 kilométer hosszúságúra is kiterjedhet. Finnország 1 340 kilométeres Oroszországgal közös határszakasza a leghosszabb az Európai Unió tagállamai közül.

[Euronews]

Könnyítené a francia kormány az országban engedély nélkül élők legalizálását

A francia kormány 2023 elején olyan tervezetet fog a törvényhozás elé terjeszteni, amely jelentősen könnyítené az országba engedély nélkül bevándoroltak legalizálását. A javaslat egy évig érvényes tartózkodásiengedély kategóriát hozna létre a hiányszakmákban dolgozók számára, és lehetővé tenné, hogy az illegális bevándorlók a munkáltatójuk segítsége nélkül is tudjanak legális státuszhoz folyamodni. Gérald Darmanin belügyminiszter szerint az intézkedés nem számít tömeges amnesztiának, ugyanis minden egyes kérvényt külön-külön mérlegelni fognak. Darmanin azt is hangsúlyozta, hogy a tervezet inkább a mostani rendszer módosítása és finomhangolása, semmint gyökeres reform. A 2012 óta érvényben lévő jogszabályok szerint 24 hónapnyi folyamatos munkavállalást, valamint a jövőben is fennálló állandó alkalmazást kell bizonyítani egy illegális bevándorlónak, hogy legális státuszért tudjon folyamodni. Jelenleg évente körülbelül 7 000 illegális bevándorlót legalizálnak a 2012. évi törvényben lefektetett szabályok szerint Franciaországban. A becslések az országban tartózkodó illegális bevándorlók számát 400 ezer és egymillió fő közé teszik.

[Le Monde]

AFRIKA

Németország, Nagy-Britannia és Elefántcsontpart is kivonul a ENSZ mali műveletéből

A három ország a következő hónapokban kivonja erőit a MINUSMA műveletből, amely az Egyesült Nemzetek Szervezetének egyik legnagyobb missziója. Az elmúlt hónapokban egyre nehezebb volt az együttműködés Bamakóval: Elefántcsontpartnak például több katonáját is letartóztatta a katonai junta, miközben a német erők nem kaptak engedélyt felderítő-drónok alkalmazására. Mindezek az incidensek nagyban ellehetetlenítik a művelet működését.

[Fr24]

265 000 új belső menekült Szudánban

Év eleje óta 265 000 ember menekült el Szudán Dél-Kordofán és Kék-Nílus tartományaiban a közösségek miatti erőszak következtében. Az elmúlt hónapokban fokozódott a háború, mivel a politikai válságba süllyedt Kartúm egyre kevésbé képes ellenőrizni az ország perifériális területeit. Ezenkívül csaknem ezer ember meghalt és ugyanennyi megsebesült. Az országban 14 millió ember szorul humanitárius segítségre, ez a szám jövőre több millió fővel nőhet.

[Sudantribune]

KÖZEL-KELET ÉS AFRIKA

Tunéziában 20 illegális határátlépési kísérletet hiúsítottak meg néhány nap leforgása alatt

A tunéziai hatóságok 20 illegális határátlépési kísérletet akadályoztak meg néhány nap leforgása alatt. A próbálkozások meghiúsításának köszönhetően 622 bevándorlót mentettek ki, akiknek többsége a szubszaharai Afrikából érkezett. A tunéziai parti őrségre nagyobb nyomás hárul az illegális migráció fokozódása következtében.

[Akhbarelyom]

62 bevándorlót mentettek ki az Égei-tengerből

A görög parti őrség bejelentette, hogy 62 bevándorlót mentett ki az Égei-tengerből, akik rozoga hajójukkal süllyedtek el nem sokkal korábban. A bevándorlók közül továbbra is sokan használnak tengeri migrációs útvonalakat és jutnak el Görögországba, de a valódi céljuk valamely nyugat-európai ország elérése.

[Info Migrants]

Az ukrajnai háború következtében egyre több zsidó hagyja el Oroszországot és vándorol Izraelbe

Az izraeli visszatérési (vagy alija) törvény értelmében bárki, akinek legalább egy zsidó nagyszülője van, bevándorolhat Izraelbe és megkaphatja az izraeli állampolgárságot. Vlagyimir Putyin orosz elnök azon döntése, hogy behívjon 300 ezer embert az Ukrajna elleni háborúba, oroszok tízezreit késztette arra, hogy elvándoroljanak. Egyre több oroszországi zsidó dönt úgy, hogy Izraelbe menekül a besorozás, a szankciók és az egyre erősödő állami cenzúra elől.

[VOA]

NEMZETKÖZI SZERVEZETEK

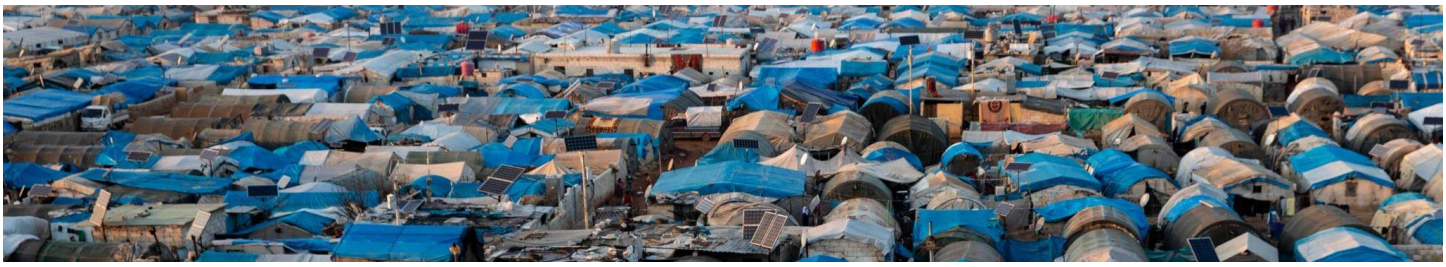

Átlépte a 8 milliárd főt Földünk lakossága

Az ENSZ becslései szerint az újabb milliárdos határt november 15-én, kedden lépte át az emberiség. Az előrejelzések szerint 2030-ra 8,5 milliárd, 2050-re pedig 9,7 milliárd lesz Földünk lakossága. A tetőzést valamikor 2080 környékére várják a szakemberek 10,4 milliárd fővel. A következő évtizedek népességnövekedésének zöme Afrikához fog kötődni.

[Hiiraan]

December elején döntenek Bulgária, Horvátország és Románia schengeni övezethez csatlakozásáról - Ausztria vétózhat

Az Európai Bizottság határozatában támogatta az ellenőrzés nélküli schengeni térség kiterjesztését Bulgáriára, Horvátországra és Romániára. A döntő szavazásra december 8-án kerül sor Brüsszelben az EU belügyi és igazságügyi minisztereinek találkozóján, amelyen egyhangú döntés szükséges a három ország csatlakozásához. Korábban Hollandia részéről merültek fel kifogások Románia és Bulgária felvételével kapcsolatban, azonban a Benelux állam jelezte, hogy aggályai megszűntek. Ezt követően úgy tűnt, hogy puszta formalitás lesz a döntéshozatal, viszont Gerhard Karner osztrák belügyminiszter jelezte, hogy részéről kétséges a bővítés megszavazása. Az osztrák belügyminisztérium szerint ugyanis idén már több mint 100 000 illegális migránst fogtak el Ausztriában, akik közül 75 000-et egyetlen más uniós országban sem regisztráltak. Az osztrák belügyminiszter kifejtette: mivel Ausztria nem rendelkezik tengerparttal, az irreguláris bevándorlók így a jelenlegi bővítéssel érintett országokon is áthaladó, nyugat-balkáni útvonalon érkezhettek Ausztriába. „Ha egy rendszer nem működik, akkor azt nem lehet bővíteni" – jelentette ki Karner.

[European Comission, Der Standard]

Európai Unió Bírósága: a kiskorú menekülteknek joguk van a családegyesítéshez még akkor is, ha házasok

Az Európai Unió Bírósága (EUB) úgy döntött, hogy a kísérő nélküli és kiskorú menekültek akkor is behozhatják családjukat az EU-ba, ha már házasok. A családegyesítéshez való jog azokat a kísérő nélküli kiskorúakat is megilleti, akik házasok – jelentette ki döntésében az EUB.

[EUR-Lex]

AMERIKA

Az USA egyik szövetségi bírósága megtiltotta egy járványügyi szabály alkalmazását a mexikói határon, amely lehetővé tette a migránsok azonnali kiutasítását

A 42-es cím (Title 42) egy speciális járványügyi szabály, amely lehetővé teszi az irreguláris migránsok azonnali kiutasítását a mexikói határon, anélkül, hogy menedékkérelmet adhatnának be. A szabály még 2020 márciusában, Donald Trump elnökségének idején lépett érvénybe a koronavírus járvánnyal összefüggésben, Joe Biden beiktatásának napján csak a kísérő nélkül érkező gyermekekkel szemben függesztették fel az alkalmazását, illetve hosszabb-rövidebb ideig bizonyos országok állampolgárai (pl.: Ukrajna, Venezuela) is kivételt képeztek a szabály hatálya alól. 2021 szeptemberében menedékkérők egy csoportja beperelte a szövetségi kormányt arra hivatkozva, hogy a hivatalos szervek súlyos veszélynek teszik ki őket, hogyha a 42-es címre hivatkozva kiutasítják őket az USA-ból anélkül, hogy megkapnák a lehetőséget, hogy menedékkérelmet adjanak be. Hosszas pereskedés után a Kolumbiai Körzet Szövetségi Körzeti Bírósága – nagyrészt elfogadva a felperesek érvelését – november 15-én megtiltotta a szabály folytatólagos alkalmazását a USA határain. Az ítélet végrehajtását a bíróság elhalasztotta december 21-ig, hogy a szövetségi hatóságok fel tudjanak készülni a szabály kivezetésére. A Biden-kormányzat egyelőre nem tervez fellebbezni az ítélet ellen. A szabály jelentőségét a legjobban talán az érzékelteti, hogy a 2022 szeptemberével végződő pénzügyi évben az USA hatóságai 2 378 944 alkalommal intézkedtek a mexikói határon irreguláris migránsokkal szemben, és összesen 1 079 507-szer alkalmazták a 42-es címet.

[CIS, CBP]

ÁZSIA

Grúz pénzügyminiszter: „negatív" az ukrajnai háború migrációs hatása Georgiában

Lasha Hutsisvili grúz pénzügyminiszter november 17-én, csütörtökön kijelentette, hogy az orosz-ukrán háború által az országba irányuló migráció összhatása „teljesen negatív." Hutsisvili a parlamentben felszólalt a jövő évi állami költségvetéssel kapcsolatban, ahol megosztotta azon gondolatát, miszerint a migrációs folyamatok elemzése negatív hazai gazdasági eredményeket mutatnak. A pénzügyminiszter egy 8,48 milliárd dolláros 2023-as költségvetést ismertetett a parlamenttel: „A migrációs hullámok gazdaságra gyakorolt hatása természetesen pozitív, különösen, ha viszonylag magas jövedelműek érkeznek. Az elemzés azonban azt mutatja, hogy a háborús migráció, a turizmus és az export összhatása negatív, nem is beszélve az inflációról és a befektetési környezetre gyakorolt negatív hatásairól" – mondta.

[Agenda.ge]

Az ukrajnai háború miatt elmenekült oroszok örmény állampolgárságot igényelnek

Az ukrajnai háború miatt külföldre menekült oroszok egyre nagyobb arányban igényelnek örmény állampolgárságot a harcok elhúzódása miatt. Egyre több orosz veszti el a reményt, hogy a közeljövőben hazatérjenek. Az örmény rendőrség által közzétett adatok szerint az idei év első kilenc hónapjában összesen 17 372 orosz igényelt örmény állampolgárságot, ami több mint kétszerese a 2021 egészében kérelmezett mintegy 8 ezernek.

[The Moscow Times]